

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๒ มีลำดับขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบสำรวจเพื่อให้การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครนครสวรรค์มีสาระครอบคลุมครบถ้วนเหมาะสมสำหรับนำไปพัฒนาต่อไป

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนในระดับปฐมวัยโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๕,๕๗๗ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็น ผู้ปกครองนักเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๒ ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ โดยการใช้การสุ่มอย่างง่ายและใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (TARO YAMANE) รวมทั้งหมด ๓๗๔ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบงานของ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักไตรสิกขาเพื่อใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยมี ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยโดยใช้แบบสอบถามชนิดตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักไตรสิกขาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๒ โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น ๓ ด้าน คือ

๑.ด้านปัจจัยพื้นฐาน

๒. ด้านกระบวนการ

๓. ด้านผู้เรียน

ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (numericalRatingscale)^๑ มี ๕ ระดับ โดยกำหนดความมากน้อยของระดับการปฏิบัติดังนี้

๕	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
๔	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับมาก
๓	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับปานกลาง
๒	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับน้อย
๑	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ SPSS for windows เพื่อใช้วิเคราะห์หาค่าสถิติตามจุดมุ่งหมาย และสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

^๑บุญชมศรีสาธาต, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕), หน้า ๙๙-๑๐๐.

๑) หาค่าร้อยละของตัวแปรสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม รวมทั้งแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ของ **วิเชียร เกตุสิงห์** ดังนี้^๒

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึงระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึงระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึงระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อศึกษาข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

๓.๓.๒ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้มีทั้งหมด ๘ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีความพึงพอใจ จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้

๒. กำหนดกรอบ แนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือ

๕. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ

๗. ปรับปรุงแก้ไข

๘. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

^๒วิเชียร เกตุสิงห์,ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้, (ข่าวสารการวิจัยการศึกษา, ๒๕๔๓), หน้า ๙.

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
๒. หาความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระมหาอุดร อุตโตโร, ดร.

๒) รศ.ดร. วรกฤตเถื่อนช้าง

๓) รศ.ดร. อานนท์ เหล็กดี

๔) นายวิบูลย์ ช่างอินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบางวังพิบูล

๕) นายพิศาล อินทร์น้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบางหัวถนนเหนือ

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๓ เลือกข้อคำถามที่มีคะแนน ๐.๘๐-๑.๐๐

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) ที่ โรงเรียนคลองบางกระบือ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๔

๔. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครสวรรค์และขอความร่วมมือไปยังวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

^๓ พิสนุพงศ์ศรี, วิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เทียมฟ้าการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๓๘-๑๓๙

^๔ Cronbach, Lee J. *Essentials of psychological testing*, (4th ed.). New York: Harper & Row, 1971.:P. 160.

๓.๔.๒ ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองทั้งการแจกแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักไตรสิกขาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๒

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ๓ ขั้น ดังนี้

๑. นำแบบสอบถามมาตรวจแล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์
๒. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์
๓. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - ๑) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)
 - ๒) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักไตรสิกขาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
 - ๓) ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักไตรสิกขาโดยใช้สถิติตามลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองตัว และการทดสอบเอฟ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test / One way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามตัวขึ้นไป และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)
 - ๔) วิเคราะห์และสรุปผลแบบสอบถามปลายเปิดของความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๒ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

๓.๕.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

๑) ตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถาม ใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าความสอดคล้องของเนื้อหาตรงกับขอบข่ายของเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยที่

$R = +๑$ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่าแน่ใจว่าเนื้อหาตรงกับขอบข่ายของเนื้อหาที่มีความเหมาะสม

$R = ๐$ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่าไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงกับขอบข่ายของเนื้อหาที่มีความเหมาะสม

$R = -๑$ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่าแน่ใจว่าเนื้อหาตรงกับขอบข่ายของเนื้อหาไม่มีความเหมาะสม

- ตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alphacoefficient) ใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = \left[\frac{K}{K-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α = ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม S_i^2 = ผลรวมค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

๒) สถิติพรรณนาใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ P คือ ร้อยละ
๓) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้สูตรดังนี้
 $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย

$S.D.$ คือ $\bar{X}_1 - \bar{X}_2$ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$ คือ S_1^2, S_2^2 ประชากรทั้งหมด

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ ๑ และ ๒

S_1^2, S_2^2 คือ ความแปรปรวนของกลุ่มประชากรที่ ๑ และ ๒

n_1, n_2 คือ จำนวนประชากรที่ ๑ และ ๒

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

F คือค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)

MS_B คือค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W คือค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม